

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นวัยรุ่นหญิงที่กลุ่มเพื่อนยอมรับว่าสวยซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2531 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตจังหวัดขอนแก่น

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2531 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 135 คน โดยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1.2.1 เลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยพิจารณาโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 20 ห้องเรียนขึ้นไป จากจำนวนโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดขอนแก่นทั้งหมด 23 โรงเรียน ได้โรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ จำนวน 9 โรงเรียน คือ

	แผนชั้นเรียน			รวมจำนวนห้องเรียน
	ม.4	ม.5	ม.6	
1. โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน	14	12	12	38
2. โรงเรียนชุมแพศึกษา	12	10	10	32
3. โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	10	10	10	30
4. โรงเรียนกัลยาณวัตร	10	10	10	30
5. โรงเรียนบ้านไผ่ศึกษา	10	10	10	30
6. โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม	7	8	8	23
7. โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม	6	7	7	20
8. โรงเรียนนาเวียงวิทยาคม	6	6	8	20
9. โรงเรียนน้ำพองศึกษา	5	7	8	20

3.1.2.2 ใช้แบบสอบถามใ้กรอเอยกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกห้อง ทุกระดับชั้น ในโรงเรียนทั้ง 9 แห่ง โดยในห้องเรียนหนึ่งๆ นักเรียนจะถูกสุ่มแบบ Simple Random โดยไม่จำกัดเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อให้ทำแบบสอบถามนี้ จำนวน 15 คน

3.1.2.3 นำคำตอบจากแบบสอบถามใ้กรอเอย มาหาความถี่ของรอยคะแนนแล้วเรียงรายชื่อผู้ที่ได้ความถี่สูงสุด 15 คนแรกของแต่ละโรงเรียน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 135 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามใ้กรอเอย

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ

3.2.1.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตามความคิดเห็นของคนเพียง 1 รายชื่อ ต่อ 1 ข้อ ซึ่งทั้งหมดมี 3 ข้อคำถาม

3.2.1.2 วิธีให้คะแนน

นำรายชื่อจากการตอบแบบสอบถามใ้กรอเอย มาให้เป็นรอยคะแนน ซึ่งคำตอบแต่ละข้อมี 1 รายชื่อ ถือเป็น 1 รอยคะแนน แล้วนำมาเรียงลำดับจากรายชื่อที่มีความถี่ของรอยคะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด

คัดเลือกรายชื่อผู้ที่มีรอยคะแนนสูงสุด 15 คนแรกเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการศึกษาคือไป

3.2.2 แบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง

ใช้แบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (The Piers-Harris Children's Self-Concept Scale) ของ Ellen V. Piers & Dale B. Harris ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยทฤษฎีของ Jersild เป็นพื้นฐาน ซึ่ง กรรณิการ์ (2517) แปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทย แต่ยังคงรูปของความหมายเดิมไว้ทุก

ประการ ทดลองหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ของโรงเรียนบางกะปิจำนวน 100 คน โดยใช้สูตร Kuder-Richardson Formula 21 ได้ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามสูงถึง .81 ส่วนค่าความตรงของการแปลแบบสอบถามหาโดยนำเอาแบบสอบถามฉบับภาษาไทยและฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นต้นฉบับเดิมของแบบสอบถามไปทำการวัดกับนิสิตปริญญาโท แผนกจิตวิทยา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 60 คน ทำโดยเว้นช่วงเวลาในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ประมาณ 2 สัปดาห์ เหตุผลที่ให้นิสิตปริญญาโททำแบบสอบถามดังกล่าว เนื่องจากคำนึงถึงสาขาวิชา ภูมิหลังความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดของแบบสอบถาม และความสามารถเข้าใจภาษาอังกฤษ นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ จากนั้นใช้วิธีคำนวณโดย Pearson's Product Moment Correlation Coefficient ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .86

ต่อมา ศิริบุรณ (2527) ได้นำมาปรับปรุง โดยพิจารณาพร้อมกับข้อคำถามปลายเปิด ซึ่งได้มาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดรางบัว แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านพิจารณาความเหมาะสม ด้านเนื้อหาและส่วนวนภาษาที่ใช้ และหาค่าความเชื่อถือได้โดยวิธีการทดสอบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารีนกุล จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 70 คน ทดสอบ 2 ครั้ง โดยให้ครั้งที่ 2 ห่างจากการทดสอบครั้งแรก 2 สัปดาห์ แล้วหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนแบบสอบถามทั้ง 2 ครั้ง ได้ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ .93

นอกจากนี้แล้วแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-Concept) ที่แปลและดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม The Piers-Harris Children's Self Concept Scale ของ Piers-Harris (1969) ยังมีผู้นำมาใช้ และได้ค่าความตรงและความเชื่อถือได้สูง ดังเช่น จุไรรัตน์ (2512) ได้นำไปใช้กับนักเรียนวัยรุ่นชาย-หญิง โรงเรียนวัดราชบพิตร จำนวน 60 คน ได้ค่าความเชื่อถือได้ .84 สังศรี (2511) แปลและเรียบเรียงโดยยังคงรูปแบบเดิมไว้ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชาย 40 คน หญิง 40 คน ได้ค่าความ

เชื่อถือได้ .83 และ .86 และจากการหาค่าความเชื่อถือได้โดยใช้ Kuder-Richardson Formula 21 กับนักเรียน 165 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ .86

อนึ่ง Piers & Harris (1964) ได้ตรวจสอบความตรงเชิงทฤษฎี (Construct Validity) ของแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปัญญาอ่อนที่อยู่ในวัยรุ่น มีอายุเฉลี่ย 16.8 ปี IQ เฉลี่ย 70 จำนวน 88 คน ทำพบว่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามต่ำกว่ากลุ่มเด็กปกติ

Moran (1978) ได้ทำการศึกษาความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็น Mexican-American ระดับชั้นที่ 7 มีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบสอบถามวัดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง 3 ฉบับ คือ

1. Barksdale Self-Esteem Test
2. The Tennessee Self-Concept Scale
3. The Piers-Harris Children's Self-Concept Scale

พบว่า The Piers-Harris Children's Self-Concept Scale เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองได้ โดยไม่ต้องใช้เครื่องมืออื่นประกอบ ในขณะที่แบบสอบถามอีก 2 ฉบับนั้น มีองค์ประกอบสัมพันธ์กันน้อยมาก และควรใช้ร่วมกัน

Mayer, 1965 (อ้างถึงใน รุ่งนภา, 2521) ได้เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามของ Piers & Harris กับคะแนนจากแบบสอบถาม Lipsitt's Children's Self-Concept Scale (1958) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจำนวน 98 คน อายุ 12-16 ปี ปรากฏว่ามีค่าสหสัมพันธ์กัน 0.68

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองของ Piers และ Harris ซึ่ง ศิริบุรณ ศิริทนต์ ได้ปรับปรุงมาจาก กรรณการ ภูประเสริฐ โดยผู้วิจัยนำมาหาค่าความเชื่อถือได้อีกครั้งเนื่องจากกลุ่มประชากรเปลี่ยนจากเดิม

ขั้นตอนในการหาคุณภาพแบบสอบถามความรู้สึกนึกเกี่ยวกับตนเอง

1. นำแบบสอบถามที่ กรรณิการ์ (2517) และศิริบุรณ์ (2527) พัฒนาและปรับปรุง มาให้ประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์พิจารณา

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนหญิงที่กลุ่มเพื่อนยอมรับว่าสวย ที่ถูกคัดเลือกมาตามวิธีการการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคสุ่มอย่างง่าย เป็นนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสุ่มอย่างง่ายมา 4 โรงเรียน ได้แก่ น้ำพองศึกษา, ศรีกระนวนวิทยาคม, ชุมแพศึกษา และกัลยาณวัตร โรงเรียนละ 15 คน รวม 60 คน

3. นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้ Kuder-Richardson Formula 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น .79

ลักษณะของแบบสอบถามความรู้สึกนึกเกี่ยวกับตนเอง

เป็นข้อความอธิบายเกี่ยวกับตนเอง ในรูปของประโยคบอกเล่า จำนวน 80 ข้อ บางข้อเป็นข้อความที่มีองค์ประกอบของความรู้สึกนึกเกี่ยวกับตนเองมากกว่า 1 ด้าน เช่น ข้อ 17, 19, 32, 33

รายละเอียดของแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านดังนี้คือ

1. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม มี 17 ข้อ ดังนี้
 - ข้อที่ 2 ฉันชอบนอนตื่นสาย
 - 6 เวลาเรียนหนังสือฉันมักเหม่อลอย
 - 9 ฉันทะเลาะกับพี่ ๆ น้อง ๆ เสมอ
 - 11 ฉันชอบหาเรื่องใส่ร้ายพี่น้องของฉันเสมอ
 - 18 ฉันรู้สึกรำคาญมากเมื่อเพื่อน ๆ ขอยืมอุปกรณ์การเรียนจากฉัน
 - 23 ฉันมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นเสมอ
 - 27 ฉันมักทำอะไรตามใจตนเองเสมอ

- ข้อที่ 30 คนอื่น ๆ มีความเห็นว่าฉันเป็นคนเชื่องช้า มุ่งมั่น
 37 เพื่อน ๆ มักจะปรึกษาหาวิธีแก้ปัญหาส่วนตัวกับฉันเสมอ
 42 ฉันเหงาเศร้าใจบ่อย ๆ
 45 ฉันประพาศติดอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนเสมอ
 50 ฉันรู้สึกเป็นส่วนใหญ่ว่าฉันทำอะไรก็ประสบความสำเร็จ
 55 ฉันมักทำเครื่องใช้ภายในบ้านแตกหักเสียหายบ่อย ๆ
 58 ฉันรู้สึกตัวว่ามีความประพฤติดีกหลายอย่างที่ยังไม่เหมาะสม
 59 เมื่อฉันอยู่ต่อหน้าผู้ใหญ่จะสำรวมกิริยามารยาทเสมอ
 63 เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม ฉันมักจะแยกไปทำงานคนเดียว
 77 เมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับใคร ฉันมักจะตัดสินด้วยการใช้กำลังเสมอ

2. องค์ประกอบด้านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน มี 11 ข้อ ดังนี้

- ข้อที่ 1 เมื่อครูกำหนดให้แก้ปัญหาในวิชาที่เรียน ฉันทำได้ทันเวลาและถูกต้อง
 13 ครูมักจะชมว่าฉันมีความคิดสร้างสรรค์
 17 ฉันได้รับเลือกให้เป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ เสมอ
 19 ฉันพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผลเสมอ
 25 ฉันมักลืมสิ่งที่ฉันเรียนมาแล้ว
 35 ฉันรู้สึกว่าเพื่อน ๆ ไม่ค่อยฟังความคิดเห็นของฉัน
 40 ฉันทำงานที่ครูมอบหมายให้ไม่ทันเสมอ
 44 ฉันเข้ากับเพื่อน ๆ ในชั้นได้ดี
 51 เมื่อใดฉันทำผิดฉันจะยอมรับผิดเสมอ
 54 เพื่อน ๆ ส่วนมากยอมรับในความคิดเห็นของฉัน
 65 เพื่อน ๆ ชอบทำงานร่วมกับฉัน

3. องค์ประกอบด้านรูปร่างและบุคลิกภายนอก มี 14 ข้อ ดังนี้

- ข้อที่ 12 เพื่อน ๆ เห็นว่าฉันเป็นคนร่าเริงแจ่มใสเสมอ

- ข้อที่ 17 ฉันได้รับเลือกให้เป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ เสมอ
 21 ฉันเป็นคนอ่อนโยน
 24 ฉันเป็นคนขอยาย
 31 ฉันชอบเอาใจผู้อื่น
 41 ฉันอยากมีรูปร่างหน้าตาดีเหมือนดารายอดนิยม
 46 ฉันเป็นคนมีสุขภาพดี
 52 ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนเจ้าอารมณ์
 56 ใคร ๆ มักจะกล่าวว่าฉันเป็นคนน่ารัก
 67 เพื่อนร่วมชั้นส่วนมากเห็นว่าฉันมีความคิดดี
 71 ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนเชื่องช้า
 74 ฉันรู้สึกว่าตัวเองเป็นคนโกรธง่ายและฉุนเฉียว
 75 เพื่อน ๆ มักจะบอกว่าฉันเป็นคนยกตัวเอง
 76 เพื่อน ๆ มักจะพูดว่าฉันมีท่าทางเป็นมิตรกับผู้อื่น

4. องค์ประกอบด้านความวิตกกังวลใจ มี 15 ข้อ ดังนี้

- ข้อที่ 4 เมื่อฉันคิดจะทำสิ่งใดมักจะลงมือทำมากกว่าคิดว่าจะทำ
 10 ในบางครั้งฉันรู้สึกกลัวอย่างไม่มีเหตุผล
 14 ก่อนที่ฉันจะทำอะไรลงไปฉันมักเกิดความยุ่งยากใจทุกที
 20 ฉันมักกลัวเรื่องรอบ ๆ ตัวอยู่ตลอดเวลา
 29 ฉันวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของฉัน
 32 ฉันลำบากใจที่จะผูกมิตรกับคนอื่น
 33 ฉันคบหาสมาคมกับคนอื่นได้ง่าย
 34 เมื่อใกล้เวลาสอบฉันมีความวิตกกังวลเสมอ
 36 ฉันรู้สึกเหมือนถูกทอดทิ้งให้อยู่คนเดียว
 38 ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามฉันมักจะยอมแพ้ง่าย ๆ
 47 ฉันรู้สึกกระวนกระวายมากเวลาครูเรียกให้ตอบคำถาม
 ในชั้น
 61 ฉันเป็นคนหลับง่าย

ข้อที่ 68 ฉันตกใจง่ายหรือมักตื่นตระหนกบ่อย ๆ

72 ฉันรู้สึกกลัวการพูดคุยกับผู้อื่น

78 ฉันรู้สึกว่าฉันเป็นคนอ่อนไหวง่าย

5. องค์ประกอบด้านความเป็นคนน่านิยม มี 13 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 7 เมื่อมีการเลือกคนเล่นเกมส่ต่าง ๆ ฉันมักได้รับเลือกเป็นคนเก็บสตท้ายหรือสตท้ายเสมอ

15 เพื่อนร่วมชั้นส่วนมากมักให้ฉันเป็นคนวางแผนงานในชั้นเสมอ

17 ฉันได้รับเลือกให้เป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ เสมอ

19 ฉันพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผลเสมอ

22 ฉันมีเพื่อนฝูงมากมาย

26 ฉันมักทำให้เพื่อน ๆ หัวเราะได้เสมอ

43 ฉันเป็นคนใจน้อยและร้องไห้ง่าย

48 เพื่อน ๆ มักจะเห็นว่าความคิดเห็นของฉันเป็นความคิดเห็นที่ดีและเชื่อถือได้

60 ฉันชอบอาสาทำงานเพื่อส่วนรวมเสมอ

62 คนอื่น ๆ มักคอยหาเรื่องตลกจิกนินทาฉันเสมอ

66 ฉันพอใจในสภาพของตัวเองที่เป็นอยู่

69 ฉันมักคิดถึงคนอื่นก่อนคิดถึงตัวเอง

80 ฉันเป็นผู้ฟังที่ดี

6. องค์ประกอบด้านความสุขความพอใจ มี 15 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 3 เมื่อฉันทำอะไรไม่สำเร็จจะรู้สึกท้อแท้สิ้นหวังหมดกำลังใจ

5 ฉันคิดว่าฉันฉลาดเท่ากับคนส่วนมาก

8 ฉันพอใจในผลการเรียนของฉัน

16 สิ่งที่ยินพยายามจะทำมักจะดูเหมือนเป็นความผิดไปหมด

28 ฉันมีความรู้สึกที่ดีต่อคนอื่นเสมอ

32 ฉันลำบากใจที่จะผูกมิตรกับคนอื่น

- ข้อที่ 33 ฉันคบหาสมาคมกับคนอื่นได้ง่าย
 39 ฉันรู้สึกว่าฉันต้องการจะเป็นหนึ่งอยู่เสมอ
 49 เพื่อน ๆ มักจะเข้าใจดีในการรายงานหน้าชั้นของฉัน
 53 บิคารามารคามมีความภาคภูมิใจในตัวฉัน
 57 ฉันมักทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น
 64 ฉันมีความสุขเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่น
 70 ครอบครัวของฉันรู้สึกผิดหวังในตัวฉันมาก
 73 ฉันรู้สึกว่าไม่ชอบให้ใครมาวิจารณ์เกี่ยวกับตัวฉัน
 79 ฉันรู้สึกไม่พอใจเมื่อเพื่อนเด่นกว่าฉัน

7. องค์ประกอบที่เป็นส่วนรวม รวมเอาองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน จำนวน 80 ข้อ

การตรวจให้คะแนน

1. ถ้าข้อความใดของแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่มีข้อความเป็นไปในทางบวก ผู้ตอบตอบว่าจริงจะได้ 1 คะแนน
2. ถ้าข้อความใดของแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่มีข้อความเป็นไปในทางบวก ผู้ตอบตอบว่าไม่จริงจะได้ 0 คะแนน
3. ถ้าข้อความใดของแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่มีข้อความเป็นไปในทางลบ ผู้ตอบตอบว่าไม่จริงจะได้ 1 คะแนน
4. ถ้าข้อความใดของแบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ที่มีข้อความเป็นไปในทางลบ ผู้ตอบตอบว่าจริงจะได้ 0 คะแนน

3.2.3 แบบสอบถามการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม

ใช้แบบสอบถามแบบ Semantic Differential Scale ของ วิลล์ (2513) ซึ่งมีข้อความ 60 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ลักษณะทางร่างกาย ที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม ลักษณะทางอารมณ์ที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม ลักษณะทางสังคมที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม และลักษณะทางสติปัญญา ความสามารถทางการเรียนที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม

แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อให้นักเรียนประมาณค่าตนเองว่าเป็นอย่างไร มีความพอใจในสภาพความเป็นอยู่ของตนเองมากน้อยเพียงไร ซึ่งผลที่สุดจะออกมาเป็นคะแนนการปรับตัวทางสังคม

ขั้นตอนการหาคุณภาพของแบบสอบถามการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม

1. นำแบบสอบถามที่ วิมล (2513) สร้างขึ้น คัดแปลงรูปแบบของแบบสอบถาม แต่ยังคงเนื้อหาหรือใจความเดิมไว้ทั้งหมด เพื่อสะดวกและง่ายต่อการตอบแบบสอบถาม แล้วเสนอให้ประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยพิจารณา

นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบง่ายในคอนตัน 4 โรงเรียน ได้แก่ น้ำพองศึกษา, ศรีกระนวนวิทยาคม, ชุมแพศึกษา และกัลยาณวัตร รวม 60 คน แล้วนำผลมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนของฮอยท์ (Hoyt's Analysis of Variance) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

ลักษณะของแบบสอบถามการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม

แบบสอบถามทั้งหมดมี 60 ข้อ แต่ละข้อแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วน a และส่วน b

ส่วน a คือส่วนที่ผู้ทำแบบสำรวจต้องพิจารณาว่าตนเองมีลักษณะตรงกับข้อ ก ข ค ง หรือ จ ในข้อคำถามนั้น ข้อใดมากที่สุด แล้วให้เลือกข้อนั้นมาตอบในกระดาษคำตอบ

ส่วน b เป็นการถามความรู้สึกว่า ในส่วน a ของข้อนั้นนักเรียนมีความพอใจในลักษณะของตนเองตามที่ได้เลือกตอบไว้แล้วเพียงไร กล่าวคือมีความพอใจมากให้เลือกตอบ 5 ค่อนข้างมากให้เลือกตอบ 4 เฉย ๆ ให้เลือกตอบ 3 ค่อนข้างน้อยให้เลือกตอบ 2 และมีความพอใจน้อยที่สุดให้เลือกตอบ 1 ตามลำดับ

เกณฑ์การให้คะแนน

1. คะแนนแต่ละข้อ = $a \times b$

เมื่อ a คือ คะแนนที่ให้ไว้ตามเกณฑ์ทางสังคมของเด็กในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

b คือ คะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับความพอใจมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด คือ 5 หมายถึง มากที่สุด
4 หมายถึง มาก
3 หมายถึง เจย ๆ
2 หมายถึง น้อย
1 หมายถึง น้อยที่สุด

2. รวมคะแนนทุกข้อในแต่ละหมวด มีคะแนนเต็มดังนี้

หมวดร่างกาย (ข้อ 1-9)	คะแนนเต็ม	225
หมวดอารมณ์ (ข้อ 10-21)	คะแนนเต็ม	300
หมวดสังคม (ข้อ 22-52)	คะแนนเต็ม	775
หมวดสติปัญญา, ความสามารถในการเรียน (ข้อ 53-60)	คะแนนเต็ม	200
	รวมคะแนนเต็ม	1,500

การหาเกณฑ์การให้คะแนน

การหาเกณฑ์คะแนนประจำลักษณะ ก ข ค ง จ ของแต่ละข้อ
ในแบบทดสอบ

1. จากโรงเรียน 9 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ สุ่มมา 4 โรงเรียน ได้แก่ ศรีกระนวนวิทยาคม น้ำพองศึกษา กัลยาณมิตร และชมแปศึกษา และโรงเรียนที่สุ่มมาแบ่งออกเป็น 3 ระดับชั้นคือ ม.4 ม.5 ม.6 แต่ละระดับชั้นสุ่มมา 1 ห้องเรียน แล้วคัดมาเฉพาะนักเรียนหญิงเพื่อทำแบบสำรวจการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม รวม 264 คน

2. นำคำตอบจากแบบสอบถามทั้ง 264 ฉบับ มาหาค่าคะแนนประจำลักษณะ ก ข ค ง หรือ จ โดยคำตอบแต่ละข้อที่นักเรียนเลือกตอบถือเป็น 1 รอยคะแนนตามข้อ ก ข ค ง หรือ จ ที่นักเรียนเลือกตอบ

3. ในแต่ละข้อคำถาม กำหนดให้ข้อ ก ข ค ง หรือ จ ที่ถูกเลือกตอบมากที่สุดหรือได้รอยคะแนนสูงสุดเป็น 5 คะแนน น้อยลงไปเป็น 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ดังนั้นจึงได้ตารางคะแนนประจำลักษณะ ก ข ค ง จ ของแต่ละข้อในแบบสอบถามการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม ซึ่งได้มาจากความเห็นของวัยรุ่นหญิงส่วนใหญ่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ให้คะแนนในแบบสำรวจการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม ดังนี้

ตารางที่ 1 คะแนนประจำลักษณะแต่ละข้อในแบบทดสอบการประมาณค่า
การปรับตัวทางสังคม

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ	ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ	ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ	ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
1	5	4	3	2	1	16	1	3	5	4	2	31	3	5	4	2	4	46	1	2	3	5	4
2	1	3	5	4	2	17	3	2	5	4	1	32	4	3	5	2	1	47	3	5	4	2	1
3	1	2	5	4	3	18	3	4	5	2	1	33	2	4	5	3	1	48	3	2	5	4	1
4	1	2	3	5	4	19	1	3	2	5	4	34	3	2	5	4	1	49	4	3	5	2	1
5	2	4	5	3	1	20	2	4	5	4	1	35	3	4	5	2	1	50	3	4	5	2	1
6	1	4	5	3	2	21	1	4	5	3	2	36	1	2	4	5	3	51	2	4	5	3	1
7	2	4	5	3	1	22	1	5	3	4	2	37	5	3	1	4	2	52	1	2	4	5	3
8	2	4	5	3	1	23	5	4	3	2	1	38	1	3	4	5	2	53	1	3	5	4	2
9	2	4	5	3	1	24	1	2	5	4	3	39	4	3	5	2	1	54	2	4	5	3	1
10	3	5	4	2	1	25	5	3	4	2	1	40	3	4	5	1	2	55	1	4	5	3	2
11	3	5	4	2	1	26	4	5	3	2	1	41	1	3	5	4	2	56	1	3	5	4	2
12	1	2	4	5	3	27	4	3	5	2	1	42	4	5	3	2	4	57	1	3	5	4	2
13	5	4	3	2	1	28	1	3	5	4	2	43	3	5	2	4	1	58	1	2	3	5	4
14	1	2	3	5	4	29	2	3	5	4	1	44	3	4	5	2	1	59	2	4	5	3	1
15	3	4	5	2	1	30	1	2	5	4	3	45	3	4	5	2	1	60	2	5	4	3	1

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 นำหนังสือราชการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล

3.3.2 นำหนังสืออนุญาตให้เก็บข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 9 แห่ง คือ ขอนแก่นวิทยายน, ชุมแพศึกษา, แก่นนครวิทยาลัย, กัลยาณวัตร, บ้านไผ่, เมืองพลพิทยาคม, น้ำพองศึกษา, ศรีกระนวนวิทยาคม และภูเวียงวิทยาคม ข้างแจ้งรายละเอียดและขอเก็บข้อมูล

3.3.3 ใช้แบบสอบถามเฝ้าสังเกตกับนักเรียนทุกห้อง ทุกระดับชั้นในโรงเรียน แต่ละแห่ง ทั้ง 9 โรงเรียน เพื่อหากลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 สุ่มโรงเรียนมา 4 แห่ง ได้แก่ ศรีกระนวนวิทยาคม กัลยาณวัตร น้ำพองศึกษา และชุมแพศึกษา ในการทดลองใช้เครื่องมือ (try out) คือ แบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง, แบบสำรวจการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม และหาเกณฑ์คะแนนของแบบสำรวจการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคมด้วย

3.3.5 ใช้แบบสอบถามความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และแบบสำรวจการประมาณค่าการปรับตัวทางสังคมกับกลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยุหนึ่งทีกลุ่มเพื่อนยอมรับว่าสวย โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.3.5.1 แจ้งให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบ และนัดเวลา สถานที่ที่จะให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม

3.3.5.2 ขอสถานที่ และเวลาให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถาม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถทำแบบสอบถามได้อย่างสะดวกสบายและเป็นอิสระ

3.3.5.3 แจ้งจุดประสงค์ในการทำแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง ให้ทราบว่า เป็นไปเพื่อการศึกษา เพื่อผลประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้น

3.3.5.4 สร้างความไว้วางใจ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสบายใจและรู้สึกปลอดภัยในการทำแบบสอบถาม โดยเน้นว่าการทำแบบสอบถามนี้ไม่มีผลต่อคะแนนใด ๆ ของนักเรียน ให้ความมั่นใจว่าผู้ทำการวิจัยจะเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นอย่างดี

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการกับข้อมูลดังนี้

3.4.1 พิจารณา ตรวจสอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามแบบสอบถาม และตรงตามคำสั่งในแบบสอบถาม

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) วิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

3.4.2.1 หาค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อทราบลักษณะรวมของความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการปรับตัวทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2.2 หาค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ของความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการปรับตัวทางสังคมของวัยรุ่นหญิงทุกกลุ่ม เพื่อนิยามไว้ว่าสวຍ โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)